

KIESRAAD

BINNENHOF 19 - 'S-GRAVENHAGE - TEL. (070) 624881

Aan
de Minister van Binnenlandse Zaken

Uw brief van
26 juli 1974,
nr.B 74/U 2349

Ons kenmerk
2882

's-Gravenhage, 13 september 1974

Onderwerp Raadsverkiezing in
verband met een gemeentelijke
herindeling

In antwoord op Uw schrijven van 26 juli 1974, nr.B74/U 2349, inzake raadsverkiezing in verband met een gemeentelijke herindeling, moge de Kiesraad het volgende aan Uw aandacht onderwerpen.

De Kiesraad stelt daarbij voorop, dat de verdeling van gemeenten in twee of drie kieskringen, als mogelijk gemaakt door artikel E 1, derde lid, der Kieswet, in de praktijk voor het ogenblik een dode letter is: geen enkele gemeente heeft van die mogelijkheid gebruik gemaakt.

Echter is onlangs voor de nieuwe gemeenten Amersfoort en Zaanstad een indeling in twee kieskringen geschied, doch enkel op grond van het feit, dat door uitschakeling van artikel H 14 ook artikel G 9, derde lid - waarbij, bij ontstentenis van de verdeling in kieskringen, is bepaald dat op een lijst de namen van ten hoogste veertig kandidaten worden geplaatst - geen toepassing kon vinden. Dit werd voor de grote partijen in die gemeenten als een bezwaar gevoeld. Men heeft daarom voor die gemeenten, oordelende, dat artikel E 1, derde lid, daarvoor ruimte liet, de gemeente in twee kieskringen verdeeld. Maar dat is uitsluitend geschied, omdat artikel G 9, derde lid, geen toepassing kon vinden. Men heeft zich daarvoor de administratieve verzwarende van de verkiezing, welke van de indeling in kieskringen het gevolg is, getroost. Maar men is niet voornemens die indeling voor volgende verkiezingen in de gemeenten te bestendigen.

Nu is bij de gemeenten Amersfoort en Zaanstad de onder-vonden moeilijkheid aanleiding geweest om in volgende herinde-lingswetten uitdrukkelijk te bepalen, dat bij nieuwe gemeenten met 19 of meer leden lijsten met namen van ten hoogste veertig kandidaten mogen worden ingediend. Men vergelijkte de in Uw brief opgenomen bepaling van de wet Stb. 1974, 149. Had die bepaling reeds ook voor de gemeenten Amersfoort en Zaanstad gegolden, dan zou daar, zoals hiervoren is vermeld, van een verdeling in kieskringen geen sprake zijn geweest.

In de nieuwe bepaling is echter het voorbehoud opgenomen "dat de gemeente niet in kieskringen is verdeeld".

U meent nu, dat dit voorbehoud nadere uitwerking behoeft in die zin, dat uitdrukkelijk in de herindelingswet de bevoegdheid tot het verdelen in kieskringen wordt opgenomen. Daartoe leidt U de twijfel, of voor her-ingedeelde gemeenten de bepaling van artikel E 1, derde lid, wel van toepassing is.

De Kiesraad deelt deze twijfel; een verdeling in kieskringen door de oude gemeente van de nieuwe schijnt de Kiesraad met de woorden van artikel E 1, derde lid, kwalijk verenigbaar.

De Kiesraad zou echter die twijfel in andere zin willen oplossen, n.l. door aan te nemen, dat artikel E 1, derde lid, voor her-ingedeelde gemeenten geen toepassing kan vinden. Aan zodanige toepassing bestaat, nu in de herindelingswet zelve de mogelijkheid van het indienen van lijsten met namen van ten hoogste veertig kandidaten wordt geopend, ook generlei behoefte meer.

De Kiesraad zou dan ook de oplossing daarin willen zoeken, dat het voorbehoud "dat de gemeente niet in kieskringen is verdeeld" vervalt. Wil men, omdat nu eenmaal in de gemeenten Amersfoort en Zaanstad de bepaling van artikel E 1, derde lid, wel van toepassing is geacht, alle twijfel uitsluiten, dan zou in de herindelingswetten naast artikel H 14 ook artikel E 1, derde lid, niet van toepassing kunnen worden verklaard.

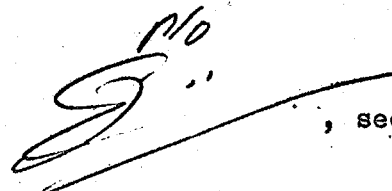
Het "model" zou dan dus kunnen luiden:

- De artikelen E 1, derde lid, en H 14 der Kieswet blijven bij de in het ... lid bedoelde verkiezing buiten toepassing.
- Indien overeenkomstig het ... lid de raad der nieuwe gemeente (c.q. de raden der nieuwe gemeenten) ... bestaat (c.q. bestaan) uit 19 of meer leden mogen op een lijst ten hoogste veertig kandidaten geplaatst worden.

De Kiesraad moge Uwer Excellentie voor de in Uw schrijven van 26 juli j.l. genoemde gevallen een oplossing in vorenstaande zin aanbevelen.

Namens de Kiesraad,

, voorzitter

 , secretaris.